

**MINISTERSTVO DOPRAVY
ODBOR INFRASTRUKTURY A ÚZEMNÍHO PLÁNU**

Č.j.: 59/2017-910-IVD/1

**Prováděcí pokyny
pro hodnocení efektivnosti projektů dopravní infrastruktury**

**I.
Úvodní ustanovení**

1. Ministerstvo dopravy (dále jen „ministerstvo“) vydává, po projednání se Státním fondem dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“), tyto prováděcí pokyny, kterými se stanoví jednotný postup investorů při hodnocení ekonomické efektivnosti u projektů:

- staveb na dopravně významných vodních cestách sloužících vnitrozemské plavbě
- silničních a dálničních staveb
- železničních staveb
- multimodální dopravy
- městské drážní dopravy
- inteligentních dopravních systémů (ITS)

a financovaných z veřejných rozpočtů (dále jen „hodnocení efektivnosti“).

2. Hodnocení efektivnosti projektu je povinnou součástí záměru projektu včetně jeho aktualizací, studií proveditelností a obdobných předkládaných dokumentací, mimo případů, kdy se dle těchto pokynů (část IV.) zpracovává odlišně.
3. Hodnocení efektivnosti musí odpovídat základním ekonomickým principům, uplatňovaným při hodnocení jakékoliv investice veřejného sektoru.

**II.
Metodika hodnocení efektivnosti**

1. Rezortní metodika pro hodnocení ekonomické efektivnosti projektů dopravních staveb (dále jen „metodika“) stanoví obsah a postupy zpracování hodnocení efektivnosti jednotlivých projektů, a to v rozsahu potřebném pro posouzení a schválení předložené dokumentace ministerstvem.

2. Metodika poskytuje zejména informaci o principech vypracování „Analýzy nákladů a přínosů“ Cost-Benefit Analysis (dále jen „CBA“), popř. informaci o principech jiného ekonomického hodnocení, s odkazem na vstupní data, která se mění v čase a je třeba je pravidelně aktualizovat.
3. CBA, v rozsahu uvedeném v metodice, je základní součástí odůvodnění potřebnosti připravovaného projektu a výchozím dokumentem pro hodnocení efektivity při zpracování záměru projektu/studie proveditelnosti, resp. jiné dokumentace, blíže specifikované v metodice, či těchto pokynech.

III.

Způsob hodnocení efektivity

1. Hodnocení efektivity je prokazováno metodou CBA s výjimkou projektů, které podléhají odlišnému způsobu hodnocení efektivity dle části IV těchto pokynů nebo u nichž byl ministerstvem schválen alternativní způsob hodnocení dle směrnice ministerstva č. V-2/2012 „Směrnice upravující postupy Ministerstva dopravy, investorských organizací a Státního fondu dopravní infrastruktury v průběhu přípravy a realizace investičních a neinvestičních akcí dopravní infrastruktury, financovaných bez účasti státního rozpočtu“
2. Hodnocení efektivity projektu se zpracovává podle metodiky, která je nedílnou součástí těchto pokynů.
3. Dokumentace hodnocení efektivity projektu musí umožnit kontrolu použití aplikované metody a umožnit plné pochopení zdrojů dat, předpokladů, parametrů a výsledků výpočtu.
4. V případě akcí silničních a dálničních staveb se výpočty ekonomické efektivity provádí s použitím výpočetního programu HDM-4. Součástí komplexního hodnocení efektivity je i hodnocení vybraných externalit (dopravní hluk, emise motorových vozidel). Výpočty ekonomické efektivity mohou v ČR provádět projektové a inženýrské organizace, které použijí kalibrovaná data pro ČR poskytovaná pro tento účel Ředitelství silnic a dálnic ČR, v aktuální verzi. Správnost použití kalibrovaných dat, včetně jednotkových cen a určených typických vozidel, podléhá kontrole objednatelem výpočtů.

IV.

Odlišné postupy

1. Hodnocení efektivity projektů podle části III těchto pokynů se provádí ve zjednodušené formě (postup hodnocení efektivity je popsán v metodice):

Ředitelství vodních cest ČR:

- a) u projektů s předpokládanými náklady do 10 mil. Kč bez DPH, sloužících primárně potřebám dopravy nákladů, a osobní a rekreační plavbě,
- b) u rekonstrukcí částí plavebních objektů vyvolaných závadným technickým stavem zjištěným v rámci technicko-bezpečnostních a technicko-provozních prohlídek za účasti plavebního úřadu (přístavní zdi, dalby, úvazná zařízení zdi, dna, ohlaví a vrata plavebních komor, technologie ovládní plavebních komor, části jezů

Příloha C1

a ostatních vzdouvacích zařízení, lodních zdvihadel, velínů a jiných zařízení sloužících bezprostředně provozu vodní cesty),

- c) u projektů zřizování informačních, telekomunikačních a řídicích technologií sloužících potřebám vnitrozemské plavby a vedoucích ke zvýšení bezpečnosti,

Správa železniční dopravní cesty s. o.:

- d) u staveb a zařízení pro pohyb a čekání cestujících v rámci železničních stanic a železničních zastávek (např. nástupiště, podchody, výtahy na nástupiště, přístřešky a osvětlení včetně přístupů) s výjimkou odbavovacích budov,
- e) u samostatných staveb či stavebních opatření investiční povahy u nádražních, technologických, drážních a ubytovacích budov včetně přístupů,
- f) u staveb ke zvýšení bezpečnosti úrovnových železničních přejezdů, či jejich úprav nebo rušení,
- g) u staveb k plnění legislativních požadavků s pevně stanoveným časovým rámcem a u staveb k řízení provozu a sledování vlaků,

2. Hodnocení efektivity projektů se provádí zdůvodněním údajů a ukazatelů, které vyjadřují specifické přínosy pro uživatele, obyvatelstvo, ekonomiku (např. snížení počtu, příp. závažnosti dopravních nehod, snížení počtu obyvatel zasažených nadměrným hlukem atd.) s přihlédnutím k účelu stavby, a to v následujících případech:

- a) odstraňování následků havárií, sesuvů, povodňových škod, případně následků jiných katastrofických událostí realizací investic do havarijních částí stavby ke zlepšení stavebních parametrů, zkvalitnění konstrukce či technického řešení,
- b) samostatná stavební opatření k odstraňování nehodových a provozně nebezpečných lokalit a úseků,
- c) dodatečná, případně samostatná stavební opatření, vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb. (O ochraně veřejného zdraví) a zákona č. 254/2001 Sb. (Vodní zákon), v platném znění, a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění,
- d) výkupy pozemků, rekultivace, geodetická měření a geotechnické průzkumy, pokud nejsou součástí stavby,
- e) zařízení pro údržbu dopravních staveb a cest (např. objekty, plochy, skládky, mechanizace),

Ředitelství silnic a dálnic ČR:

- f) dopravní značení, bezpečnostní a informační zařízení, telematika (finančně nebo věcně vymezená),
- g) u staveb zajišťujících provádění výkonu majetkové správy ŘSD ČR na pozemních komunikacích – údržba, opravy a rekonstrukce stávajících komunikací včetně mostů,
- h) opatření k odstranění závad ve sjízdnosti a schůdnosti podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění,
- i) zařízení pro údržbu silnic a dálnic (objekty, plochy, skládky, SSÚD), příslušenství vybavení a obslužná zařízení pozemních komunikací (např. samostatně budované odpočívky),

Ředitelství vodních cest ČR:

- j) odstranění závad v plavebních podmínkách a vybavení vodní cesty, odpovídající ustanovením vyhlášky ministerstva dopravy č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, k zákonu č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě (úpravy vodní cesty a objektů

na ní k dodržení stanovených parametrů a vybavenosti podle zatřídění vodní cesty, jako např. plavebních hloubek, šířky plavební dráhy, poloměrů oblouků plavební dráhy a parametrů plavebních objektů),

- k) samostatná stavební opatření k odstranění plavebně nebezpečných lokalit a úseků (např. korekce břehů pro rozšíření plavební dráhy a zlepšení hydraulicko-nautických poměrů, směrové úpravy rejd plavebních komor apod.) na základě plavebně bezpečnostního posouzení a doporučení plavebním úřadem,
- l) plavební značení a bezpečnostní zařízení (např. čekací stání plavidel včetně ochranných přístavů a vysokovodních vázacích zařízení na vodní cestě, svodidla, plavební znaky včetně kilometráže vodní cesty, značení plavební dráhy, mostních konstrukcí, objekty na vodní cestě k poskytování servisních služeb plavidlům apod.),
- m) zřizování informačních, telekomunikačních a řídicích technologií sloužících potřebám vnitrozemské plavby a vedoucích ke zvýšení bezpečnosti (např. telematický systém vodní dopravy, signalizační zařízení, zařízení pro radiofonní provoz) s předpokládanými investičními náklady do 10 mil. Kč bez DPH,

Správa železniční dopravní cesty s. o.:

- n) u staveb k odstraňování závad v provozuschopnosti, odpovídající ustanovením § 25 vyhlášky č. 177/1995 Sb. v platném znění, k zákonu č. 266/1994 Sb., o dráhách, v platném znění,
- o) u rekonstrukcí a oprav staveb, kterými se odstraňují účinky celkového fyzického opotřebení nebo degradace v důsledku působení času a vnějších vlivů, za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu, a to bez změny původního využití.
- p) stavby k odstranění zdrojů ohrožení provozuschopnosti dráhy (např. sanace skalních svahů, apod.).

V.

Zrušovací ustanovení

1. Dosavadní prováděcí pokyny pro hodnocení efektivity projektů železniční infrastruktury, silničních a dálničních staveb a vodních cest, se ruší. Jedná se o pokyny:
 - a. „Prováděcí pokyny pro hodnocení ekonomické efektivity investic projektů železniční infrastruktury“, účinné od 22. května 2013,
 - b. „Prováděcí pokyny pro hodnocení ekonomické efektivity projektů silničních a dálničních staveb“, 2012 – včetně aktualizace workspace z 04/2015, účinné od 12. prosince 2012,
 - c. „Prováděcí pokyny pro hodnocení efektivity investic na vodních cestách“, účinné od 22. ledna 2014,
 - d. „Prováděcí pokyny k Metodice pro hodnocení ekonomické efektivity a ex-post posuzování nákladů a výnosů, projektů železniční infrastruktury, pozemních komunikací a dopravně významných vodních cest“, účinné od 1. března 2016.

VI.
Přechodná a závěrečná ustanovení

1. Při hodnocení efektivnosti projektů a následném předkládání hodnocení schvalovateli se postupuje v souladu se směrnicí ministerstva č. V-2/2012 „Směrnice upravující postupy Ministerstva dopravy, investorských organizací a Státního fondu dopravní infrastruktury v průběhu přípravy a realizace investičních a neinvestičních akcí dopravní infrastruktury, financovaných bez účasti státního rozpočtu“.
2. V důvodech hodných zřetele může ministerstvo udělit výjimku z postupů uvedených v těchto prováděcích pokynech.
3. Záměry projektů/studií proveditelností lze předložit ke schválení na Centrální komisi MD do 12 měsíců od účinnosti těchto prováděcích pokynů, a to s hodnocením CBA zpracovaným dle dosavadních prováděcích pokynů pro hodnocení efektivnosti projektů s tím, že tyto záměry projektů/studií proveditelností budou schvalovány s podmínkou dodatečného ověření hodnocení CBA dle těchto prováděcích pokynů.
4. Tyto prováděcí pokyny nabývají účinnosti od 15. 11. 2017.

Příloha: Rezortní metodika pro hodnocení ekonomické efektivnosti projektů dopravních staveb

V Praze dne 15. 11. 2017

Ing. Tomáš Čoček, Ph. D.

1. náměstek ministra dopravy